

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoP/28/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116214413
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holič
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2116214413.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Holiča a členov senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Antona Jačeka, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: N. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O.. H. XXXX/X, G., v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, Jána Bottu č. 4, Trnava, dieťa rodičov - matka: F. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O.. H. XXXX/X, G., t.č. bytom J. XX, G. a otec: W. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXX/XX, W., o návrhu starej matky: K. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O.. H. XXXX/X, G., na zverenie maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia o zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti starej matky, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 23. júna 2016 č. k. 11P/51/2016-8, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti o nariadení predbežného opatrenia vo výroku I. **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napádaným uznesením súd prvej inštancie vo výroku I. nariadil predbežné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletú N. do osobnej starostlivosti starej matky K. R., a zároveň matku maloletej zaviazal povinnosťou platiť na maloletú výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne a otca maloletej zaviazal povinnosťou platiť na maloletú výživné vo výške 30,- eur mesačne, pričom obaja rodičia sú povinní platiť výživné vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, s účinnosťou odo dňa doručenia tohto uznesenia. Vo výroku II., odvolaním nenapadnutým, súd ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, J. Bottu 4, Trnava, za opatrovníka na zastupovanie maloletej N. v tomto konaní.

2. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 74 ods. 1, § 75 ods. 1, 2, 4, 5, 6, 8, § 76 ods. 1 písm. a) a b), ods. 4, § 77 ods. 1 O. s. p. (Občiansky súdny poriadok č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a § 45 ods. 1, 2, 8, § 62 ods. 1, 2, 3, 5, § 31 ods. 2, 3 a 4 ZoR (Zákon o rodine č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení). Vecne zdôvodnil tým, že vzhľadom na správnosť skutkových a právnych dôvodov uvedených v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia o dočasnom zverení maloletej do osobnej starostlivosti starej matky, s ktorými sa súd v zmysle § 76 ods. 4 OSP stotožnil, v súlade s uvedenými zákonnými ustanoveniami návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v časti dočasného zverenia maloletej do osobnej starostlivosti starej matky vo výroku I. vyhovel, považujúc ho za dôvodný, pričom ďalšie dôvody už nebolo potrebné uvádzať. Pokiaľ ide o určenie výživného rodičom, v časti určenia výživného otcovi súd návrhu vyhovel, považujúc ho za dôvodný, nakoľko výživným pre maloletú v rovnakej sume 30,- eur bol otec zaviazaný aj naposledy rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 20P/139/2013-18 zo dňa 26.02.2014, ktorým bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky. Matku súd zaviazal mesačným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, nakoľko v súčasnosti nie sú súdu známe schopnosti, možnosti a majetkové pomery matky (z elektronickej lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že matka je nezamestnaná), preto jej súd určil výživné v minimálnom rozsahu v zmysle § 62

ods. 3 ZR (v súčasnosti 27,13 eura). Zároveň súd poukazuje na to, že takýmto výživným bola matka zaviazaná aj podľa rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 17P/20/2011-41 zo dňa 11.11.2011, ktorým bola zvýšená vyživovacia povinnosť matky k maloletej zo sumy 500,-Sk mesačne na sumu 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, a to v čase, keď bola maloletá v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky.

3. Proti tomuto uzneseniu, výlučne proti výroku I. podala včas odvolanie matka, navrhujúc jeho zmenu tak, aby ho odvolací súd zmenil a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, ako aj zamietol návrh na zverenie maloletej do osobnej starostlivosti starej matky. Odvolateľka namietala, že súd vychádzal len zo skutočností uvedených navrhovateľkou v návrhu zo dňa 21.06.2016, ktoré nie sú pravdivé, návrh podaný matkou navrhovateľky bol podaný len v snahe uškodiť jej, nakoľko nie je spokojná s jej terajším partnerom. Mal. N. sa toho času nachádza u svojej druhej starej mamy, matky otca dieťaťa. Je pravda, že narychlo odišla zo spoločnej domácnosti, nakoľko matka nesúhlasila, aby jej priateľ strávil u nich noc, maloletá matku fyzicky napadla, matkin priateľ sa snažil odťahnuť ich od seba, nie je pravda, že by maloletú akýmkoľvek spôsobom atakoval. Matka sa snaží s maloletou opätovne nadviazať kontakt. Súd mal pred vydaním napadnutého rozhodnutia vypočuť účastníkov, resp. ďalšie osoby a až na základe riadne zisteného skutkového stavu mal vo veci rozhodovať, poukazujúc na vek maloletej, táto sa môže vo veci riadne vyjadriť. Navrhovateľka nemá vhodné bytové podmienky, má problémy s hygienou, jej byt je často špinavý a zanedbaný.

4. Otec maloletej odvolací návrh nepodal a ani sa nevyjadril k doručenému odvolaniu.

5. Kolízny opatrovník navrhol napádané uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Zdôraznil dočasný charakter predbežného opatrenia. Poukázal tiež na zápisnicu spísanú na úrade s maloletou N. dňa 20.06.2016 a s navrhovateľkou dňa 21.06.2016.

6. Odvolací súd po zistení, že odvolanie podala včas účastníčka konania proti uzneseniu, proti ktorému bolo prípustné odvolanie podľa § 201 a § 204 ods. 1 O. s. p. (Občiansky súdny poriadok zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) v spojení s § 395 ods. 2 CMP (Civilný mimosporový poriadok zákon č. 161/2015 Z. z.), preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti o nariadení predbežného opatrenia, tu však pre povahu konania bez viazanosti odvolacími návrhmi podľa § 65 CMP, a to bez pojednávania (pretože nešlo o žiaden prípad potreby prejednaní veci na pojednávaní podľa § 385 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z.) a dospel k záveru, že uznesenie v napadnutej časti treba považovať za správne.

7. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vydanie uznesenia, dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

8. Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý dospel k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie dôvodnosti nariadenia predbežného opatrenia, a pretože odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 C.s.p. odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia uznesenia. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľke.

9. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 21.06.2016 bol súdu prvej inštancie doručený návrh starej matky zo dňa 21.06.2016, ktorým sa stará matka domáhala nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by jej bola maloletá N. dočasne zverená do náhradnej osobnej starostlivosti, matka a otec by boli zaviazaní výživným každý vo výške 30,00 eur mesačne. Zároveň podala aj návrh vo veci samej rovnakého znenia. Návrhy odôvodnila tým, že dňa 20.06.2016, sa dozvedela, že jej vnučka dňa 16.06.2016 utiekla od jej matky, ktorej bola zverená, nakoľko medzi ňou, matkou a jej partnerom prišlo dňa 16.06.2016 ku konfliktu. Matka maloletej v minulosti neustále striedala partnerov, s týmto posledným, V. N., je už dlhšiu dobu, avšak ich vzťah je veľmi zlý. Opakovane sa rozišli a opäť sa dali dokopy. Medzi dcérou starej matky a jej partnerom prichádza k častým hádkam a vraj aj k bitkám, o čom sa starej matke zdôverila vnučka a potvrdili jej to aj susedia, ktorí vnučke volali, či je po poslednej hádke a bitke medzi ňou, jej matkou a partnerom v poriadku. Matkin partner, V. N., na vnučku dňa 16.06.2016 kričal, že sa má ísť zabiť, že má ísť tam, odkiaľ prišla, a že ju k životu nepotrebujú, mama sa vnučky nijako nezastala, dokonca vnučku obaja napadli i fyzicky. V. N., keď sa v minulosti s dcérou starej matky, F. R., spolu pohádali,

dal jej ukradnúť auto, prerezať pneumatiky, stále boli u nich policajti, neustále robil zle i vnučke. Matka sa s ním rozišla, tomuto rozhodnutiu sa stará matka i vnučka veľmi potešili. Následne sa jedného dňa vnučka vrátila zo školy domov, už u nich opäť bol, matka vnučku vopred nepripravila, že sú opäť spolu a že bude u nich bývať. Dcéra sa spolu s partnerom často krát pobili na ulici, robili hocikaké scény. Od návratu matkinho partnera sa situácia v rodine veľmi zhoršila. Vnučka odišla bývať k priateľovi O. Y., na ulicu W. XX, K. I. B., kde bývajú aj jeho rodičia, ktorí o tom vedia, avšak toto nie je trvalé riešenie, u kamaráta a jeho rodičov môže zostať iba pár dní. Následne nebude mať kam ísť. Stará matka chce, aby vnučka bola zverená do jej starostlivosti, i vnučka s týmto riešením súhlasí. Vnučka chodí ešte do školy na Športové Gymnázium v Trnave, v súčasnosti navštevuje druhý ročník školy. Stará matka už v minulosti mala vnučku zverenú do NOS, keď matka nebola schopná postarať sa o svoje dieťa. I teraz sa chce o vnučku postarať. Vo svojej domácnosti má stará matka vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o ňu. Býva v jednoizbovom byte sama. Má tam dosť miesta i pre vnučku. Chce, aby vnučka žila v pokojnom prostredí, kde si dokončí školu. Nakoľko u priateľa a jeho rodičov vnučka nemôže zostať natrvalo a k matke sa už vrátiť nechce, keďže matka nejaví záujem o vyriešenie celej situácie a ochránenie svojho dieťaťa, stará matka žiada súd, aby nariadil predbežné opatrenie a rozhodol vo veci samej v zmysle jej návrhov.

10. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, uvedenými v odôvodnení napadnutého uznesenia v časti nariadenia predbežného opatrenia (rešpektujúc princíp zachovania právnych účinkov úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti CMP) a zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru o potrebe dočasnej úpravy nariadením neodkladného opatrenia, ktoré je v záujme maloletého dieťaťa.

11. Z ust. § 360 a nasl. CMP vyplýva, že neodkladné opatrenie nie je konečné rozhodnutie vo veci a jeho účelom je iba dočasná úprava pomerov účastníkov. Podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že bez okamžitej i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením neodkladného opatrenia účastník nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí a zvyčajne pre krátkosť času ani nemôže zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí vždy byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že je nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

12. Vo všeobecnosti možno skonštatovať, že ideálnym stavom je, keď dieťa môže vyrastať v starostlivosti oboch rodičov - otca i matky. Zároveň je však potrebné podotknúť, že základným právom dieťaťa je právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou rodičov mu takéto prostredie zabezpečiť. V prípade, že medzi rodičmi dieťaťa, resp. medzi rodičom a jeho partnerom dochádza k dlhodobejším nezhodám, ich spolužitie nevytvára vhodné prostredie pre zdravý rast dieťaťa, je dôvodné, ak sa dieťa zverí aj do náhradnej osobnej starostlivosti inej osoby.

13. Vyhodnotiac všetky vyššie uvedené osvedčené relevantné skutočnosti a okolnosti daného prípadu i odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade boli naplnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa mal. Kristína dočasne zverí do osobnej starostlivosti jej starej matky. Napriek tomu, že vzhľadom na charakter rozhodovania o neodkladnom opatrení nebolo možné vo veci vykonať riadne dokazovanie, v ktorom by boli zistené všetky rozhodujúce skutočnosti, tak ako to aj namietala odvolateľka, zo skutočností uvedených navrhovateľkou - starou matkou maloletej, zo skutočností, ktoré uviedla samotná maloletá pred kolíznym opatrovníkom dňa 20.06.2016, kedy jasne uviedla, že chce byť zverená do starostlivosti starej mamy, ako aj z návrhu kolízneho opatrovníka, bolo potrebné dospieť k záveru o dôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým bude zabezpečené, že maloletá bude vyňatá z konfliktného prostredia u jej matky, pričom vzhľadom na to, že maloletá dňa XX.XX.XXXX dosiahne plnoletosť, bude mať sama právo sa rozhodnúť, kde a s kým bude bývať. Zároveň bolo dôvodné prihliadnúť tiež na to, že maloletá už v minulosti bola zverená starej matke do náhradnej osobnej starostlivosti.

14. Rovnako boli splnené podmienky aj pre úpravu výživného. Cieľom právnej úpravy vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb spoločnosti - deťom. Rozsah neodkladného opatrenia v prípade ukladania povinnosti platiť výživné, bez ohľadu na druh vyživovacej povinnosti, je limitovaný zákonom stanovenou nevyhnutnou mierou (§ 366 CMP). Z toho vyplýva, že výživné je určené len na uspokojovanie základných osobných (životných) potrieb oprávneného, v danom prípade maloletého dieťaťa. Súd prvej inštancie v časti určenia výživného otcovi

návrhu dôvodne vyhovel, považujúc ho za dôvodný, nakoľko výživným pre maloletú v rovnakej sume 30,- eur bol otec zaviazaný aj naposledy rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 20P/139/2013-18 zo dňa 26.02.2014, ktorým bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky. Matku súd prvej inštancie správne zaviazal mesačným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, nakoľko v súčasnosti nie sú známe schopnosti, možnosti a majetkové pomery matky (z elektronickej lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že matka je nezamestnaná), preto jej súd správne určil výživné v minimálnom rozsahu v zmysle § 62 ods. 3 ZR (v súčasnosti 27,13 eura).

15. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti určenia výživného potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP.

16. O náhrade trov odvolacieho konania nebolo rozhodované, keďže rozhodnutie o predbežnom opatrení nepredstavuje konečné rozhodnutie (§ 58 CMP).

17. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších zmien a doplnení).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (ktorým bol upravený styk s maloletým), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia miestne príslušnému súdu prvej inštancie.